

Naziji napadajo z ogromno silo - Se več Čehov postreljenih

Zdi se, da hočejo končati vojno pred zimo

Na osrednji del ruske fronte vrgli naziji tri milijone vajakov in ves razpoložljivi bojni material. — Vsi napadi odbiti, pravijo Rusi. — Aktivnost ob Črnem morju.

Bern, Švica. — Potom radio prihaja poročilo iz Moskve, da so podvzeli naziji svojo novo ofenzivo na osrednjem delu fronte, o čemer je bilo poročano včeraj, v resnici v velikopoteznem obsegu. Na del fronte, dolg kakih 375 milj, so vrgli do tri milijone mož in vsa bojna sredstva, ki jih imajo na razpolago. Očividno je, pravi poročilo, da je to njih skrajni poizkus, da izvojujejo odločilno bitko na ruski fronti pred nastopom zime.

Nemška poročila v tork se niso omenjala te velike bitke na osrednji fronti, ki je napadena proti Moskvi, pač pa se je namigavalo v Berlinu, da je "nekaj velikega" v teku na vzhodu ter, da je cela kampanja proti Rusom započeta takorekoč popolnoma znova. Ravni pa se nemško poročilo z novim sunkom v Ukrajini ter povdarja, da se nazijske sile vale proti bogati dolini reke Donec. Namen sunka je, da se zasedejo velika industrijska središča tamkaj pred zimo.

Rusi trdijo, da njih fronta vztrajno zadržuje nazijski naval, kakor je tudi ogromen, in, da so nemške izgube velikanke. Obenem poročajo tudi, da so ruske pozicije v obeh skrajnih točkah, v Leningradu in v Odesi, od dne do dne trdnjše.

Neka vest iz Turčije pa ve povedati, da je pričakovati vsak čas nemško ofenzivo tudi preko Črnega morja, in sicer iz bolgarskih pristanišč. Obe glavni pristanišči, namreč Varana in Burgas, ste, kakor se trdi, naravnost nabasani z nemškim vojaštvom ter, da je aktivnost tam taka kakor v kakem v čebelnem panju. Istočasno pa se je iz Moskve slišala obdobja, da se Nemci poslužujejo krinke bolgarske nevtralnosti in, da na svoje ladje ki plujejo na Črnem morju, obešajo bolgarske zastave. Pričakovati je zato, da bo Rusija izpolnila svojo grožnjo ter ukinila diplomatske odnose s Bolgarsko ter ji morda celo napovedala vojno.

FORD ODPUŠČA DELAVCE

S tem torkom bilo odslovljenih 20,000 uslužbencev.

Detroit, Mich. — Fordova družba je s tem torkom odpustila 20,000 delavcev iz svojih tovarn, kakor se je izrazil direktor Bennett, ki je obenem dostavil, da je težko verjetno, da bi bili ti uslužbenci poklicani nazaj pred marcem. Vzrok za ta sklep, kakor pravi, je v tem, ker so se produktivni stroški tako zvišali, da stane zdaj izdelava enega avtomobila skoraj dvakrat več kakor pred nekaj časom. Bennett čolji delavstvo za te povišane stroške, češ, da so postali bolj počasni, odkar je tovarna uniženizirana pod CIO.

USLUŽBENCI SE POTEGLI LI ZA "BOSSA"

Chicago, Ill. — V podjetju Bireley's Beverages, ki izdeluje mehke pijače, so šli uslužbenci, 116 po številu, te dni na stavko iz svojevrstnega vzroka. Zahtevajo namreč, da se postavi nazaj na svoje mesto podpredsednik podjetja A. J. Meiers, ki je bil odpuščen zadnji petek. Zastavkali so brez izjeme vsi delavci in izražajo se, da ne bodo šli na delo prej, dokler ne pride Meiers nazaj. To kaže, pravijo, da so uslužbenci pripravljeno, sodelovati z vodstvom družbe, ako stoji na čelu podjetja pravi mož.

ANGLEŽI STROGI GLEDE ŽIVIL

London, Anglija. — Neki tukajšnji grocerist je bil zadnji ponedeljek kaznovan z globo \$200, ker je prodajal stroka dražje, kakor jim je določena cena. Kazen za nekega drugega trgovca, ker ni hotel prodajati paradižnikov drugače, kakor, če je odjemalec še kaj drugega kupil, pa je bila \$40.

PADALCA SPRAVILI Z VRHA SKALE

Sundance, Wyo. — 30 letni Geo. Hopkins je bil zadnji ponedeljek zvečer končno varno prinesen z vrha 1,280 čevljev visoke, strme okrogle skale, imenovane "Devil's Tower", na kateri je moral preždeti sam v mrazu in snegu skoraj šest dni. Kakor je bilo že včeraj poročano, je fant za stavo \$50 skočil iz aeroplana s padalom na skalo, toda dosti dela in truda je bilo treba, pregno so ga spravili z nje, dokler niso končno poklicali iz raznih krajev na pomoč skupino izurjenih hribolazcev, kateri so ga dejansko nesli po strmi steni navzdol. Z napetimi živci je to nevarno delo gledalo od spodaj kakih 5,000 ljudi.

PRIPRAVE ZA VOJNO NARAVNOST "NORE," PRAVI SENATOR

Washington, D. C. — Oboroževanje Zed. držav se vodi v takem obsegu, da meri že naravnost na norost. V takem smislu se je izrazil zadnji ponedeljek senator Adams iz Colo., ki je načelnik podobora za nakazila. Po obrambnem programu se ima namreč porabiti za oboroževanje bajna svota 65 milijard dolarjev in izračunalo se je, da bi to zadostovalo za popolno opremo armade 10 milijonov mož, v kar bi bila vključena dva milijona letalcev z 80,000 aeroplani, 100 oklopnih divizij z 45,000 tanki, in 400 pehotnih divizij, od teh 100 divizij motoriziranih, in povrh bi ostalo še dovolj za skoraj 100 odstotno enako rezervno materijala. Ni si moglo čiti niti misliti, da bi Amerika potrebovala take množine za svojo obrambo, je dejal Adams in obenem osmešil možnost, da bi bila Amerika v nevarnosti pred napadom. Tak napad, pravi, bi zahteval, da bi moralo biti dva milijona mož poslanih istočasno preko morja z vso potrebno opremo, toda na celim svetu ni toliko ladij, da bi mogle to izvršiti. Med zadnjo vojno je vzelo Ameriko eno celo leto, da je prepeljala preko morja dva milijona mož.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

ŽRTEV NAZIJSKEGA POGROMA TUDI PRAŠKI ŽUPAN

Pet nadaljnjih oseb postrelili naziji na Češkem. — Praški župan Klapka obdožen, da je snoval upor. — Češki general izdal apel na svoje rojake, naj bodo mirni.

KRATKE VESTI

Kairo, Egipt. — Neki Amerikanec, ki je prispel iz Evrope, je prinesel s seboj vest, da namerava Hitler še to leto staviti Angliji predlog za mir, in sicer potem, ko bo premagal Rusijo.

Canberra, Avstralija. — V ponedeljek je dobila Avstralija novo vlado, v kateri ima delavska stranka vodilno vlogo. Na čelu vlade je član delavske stranke John Curtin, ki je obenem tudi minister za obrambo.

Vichy, Francija. — Vlada je sestavila nov delavski čarter, katerega natančna vsebina se bo objavila šele koncem tega tedna. Ve pa se toliko, da bo čarter uredil odnose med delavstvom in delodajalci na podlagi korporativnega sistema.

Simla, Indija. — Ob severozapadni meji Indije so se otvorile v ponedeljek obsežne vojaške vaje. Churchill je ob tej priliki poslal vojaštvu pozdrav s napovedbo, da se bo indijska armada bojevala v prihodnjem letu na fronti od Kaspijskega jezera do Nila.

Berlin, Nemčija. — Kakor se je v čeških listih uradno objavilo, je bila te dni izvršena smrtna obsodba z ustrelitvijo nad nadaljnjimi peterimi osebami. Neko drugo poročilo trdi, da je bil med ustreljenimi tudi župan mesta Prage.

O omenjenih peterih osebah govori vest, da so bile obsojene pod obdolžbo veleizdaje in, ker so lastovale prepovedano orožje. Praški župan, po imenu Otokar Klapka, katerega usmrtnitev je bila objavljena potom tukajšnjega radio, pa je bil obdožen, da je snoval upor. Obenem trdi neko poročilo, da so naziji zaprli v Pragi vse judovske sinagoge ter obenem obdožili Jude, da so igrali važno vlogo pri čuvarstvu k uporom.

Načelnik bivšega češkoslovaškega gen. štaba, polkovnik Moravec, je, glasom nemških poročil, izdal opozorilo na svoje rojake, naj uvidijo, da morajo sprejeti idejo o novi Evropi ter se sporazumeti z Nemčijo; od tega pa, da ne bo prišlo s sabotažo, špijonažo in terorizmom.

Najnovejša vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

PRAVOSL. PATRIJARH POROČA O DVIGU VERE V RUSIJI

Moskva, Rusija. — Po poročilu, ki ga je izdal načelnik pravoslavne cerkve v Rusiji, patrijarh Sergei, se je v verskem oziru v Rusiji izza izbruha vojne v veliki meri izboljšalo. Ne samo, da si je cerkev pridobila znatne pravice, marveč dvignilo se je tudi obiskovanje cerkva.

Cerkev je zdaj v prijateljskih odnosih z vlado, pravi patrijarh, in od časa do časa pritisne na njo, da se ji izda jo razne predprave, ki ji gre-

do po ustavi, sprejeti v letu 1936, po kateri je garantirana verska svoboda v Rusiji. Včasih ima cerkev težave z lokalnimi oblastmi, toda osrednja vlada spor vedno poravnava.

Da hodijo ljudje zdaj več v cerkev, kakor so prej, je popolnoma naravno, je dejal patrijarh, in opaja se to ne samo v Moskvi, marveč po celi Rusiji. Mladina, pravi, hodi še vedno raje v gledališča kakor v cerkev; toda tako je najbrž tudi v Ameriki, je dostavil.

Iz zaslužnjene domovine

Srbi, Hrvatje in Slovenci se skupno borijo premoči sovražnikov Jugoslavije, ki so se z vso svojo divjaško silo vrgli na naš narod, katerega hočejo iztrebiti s površja zemlje.

Skupna borba Srbov, Hrvatov in Slovencev proti osišču (Tiskovna poročila jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu).

Washington, D. C. 30. septembra (JČO) — Ko je prva nevihta prešla, so vodilni listi te velike in svobodne države, ki je v njenih rokah danes usoda civilizacije in človeštva, začeli jasno in pravilno gledati dogodke v Jugoslaviji. Eden zadnjih uvodnikov newyorškega "Times"-a, razpravljajoč o uporih v Jugoslaviji in razlagajoč njihov pomen, pravi odkrito in jasno: "Naj so se še tako razlikovali, Srbi in Hrvati se skupaj bore proti premoči osišča in plamen njihove vstaje se kakor gozdni požar širi čez meje, ki jih razdvajajo."

Te besede prihajajo vedno ob pravem času in s strani organa, ki danes predstavlja vest svobodnega sveta. Ko to pravimo, čisto umevno pomislimo na vse tisto, kar se je pisalo in zlasti govorilo v času velike in strašne krize, ki je zajela našo domovino od marca do konca aprila in dalje. Sovražnik, ki je poskušal preseliti mednarodno javnost glede vprašanja iskrenega in dejanskega razpoloženja Srbov, Hrvatov in Slovencev sprico zgovinske borbe, ki se bje v Evropi in po svetu, je začel s čelno moralno, politično in končno vojaško borbo proti našemu narodu. Ni mu bilo dovolj, da je v roku nekaj ur, razpolagajoč s sredstvi svoje premočne tehnike, porušil naša mesta, ubijal goloroko ljudstvo in se s silo svojega divjaškega ubijalskega orožja vrgel na naš narod. S potvorbami in z lažmi svoje strašne propagande je skušal vso krivdo za propast Jugoslavije zvaliti na ta ali drugi del naše trpeče domovine. Sovražnik je spravil na dan stare prazne besede, o notranji razdrojenosti med Srbi in Hrvati. Poslal je izdajalce, ki jih je doma hranil in negoval, da izzovejo prevrate in postavijo sramotne vlade lutk in najemnikov.

Zlo nazijske propagande je zajelo tudi nepoučene opazovalce okolnosti in lahkoverne poedince, ki so na tak način, namesto da bi koristili Jugoslaviji v njeni bolečini, koristili slepim sredstvom italijansko-nemškega sovražnika. Te dni so poleg ameriških osebnosti, ki dobro poznajo naše odnose, spregovorili tudi ljudje, ki so prispeli in s seboj prinesli vtelesne izkušnje naše velike narodne tragedije. Oni so bili in ostanejo priče strašnega trpljenja, skozi katero so šli Srbi, Hrvati in Slovenci: vsi enako mučeni in enako trpeti. Ban Hrvatske dr. Ivan Šubašić je v svoji prvi izjavi na teh svojih tleh ameriške demo-

kracije dal odločen odgovor na prazne besede in laži nazijske in fašistične propagande, ki na razne načine poskuša oddvojiti Srbe od Hrvatov in obratno. On je prav dobro povedal, da je trpljenje i pri Srbih i pri Hrvatih enako. Ugledni newyorški osebnosti je Ban Hrvatske izjavil, da so se Hrvati uprli proti nemškemu napadalcu prav tako kakor Srbi. Isto je dejal v svojem prvem govoru tudi glavni predstavnik hrvatskega naroda pri jugoslovanski vladi v Londonu, dr. Juraj Krnjević, ko je dejal: "Naši skupni sovražniki, fašistična Italija in Hitlerjeva Nemčija hujskate svoje janičarje, da bi zgradili nepremostljiv jež med Srbi in Hrvati in onemogočili njihovo skupno bitlenje. Tuici hočejo s tem smrtno zadeti Jugoslavijo in onemogočiti njeno obnovo. Zato nikar ne nasedajmo sovražniku." Značilno je, da pričanje Bana Hrvatske o domovini, "ki je danes enako pohojena, ponižana in zaslužnjena v Hrvatski prav tako kakor v Srbiji", povzema tudi newyorški "Times", ki odkrito priznava, da obstaja "upor zedinjenih Hrvatov in Srbov" proti osišču in proti nazijsko-fašistični drhali, ki skuša danes v Hrvatski in prav tako v Srbiji zakriti pravi obraz naroda, ki se dviga k vstaji i proti tujim tlačiteljem i proti njihovim najemnikom.

Vse vesti, ki prihajajo iz domovine, govore jasno, da hrvatsko ljudstvo nikdar ni bilo tako vdano miselnosti HSS in dr. Vladku Mačeku, ki je ogledalo vseh naporov naroda, katerega moralna in politična nastojenost je bila vedno samo demokratska. Pravljeno četniško gibanje zbira Srbe okrog iste zadrženosti, ki se okrog nje danes zbira hrvatski narod v obrambi svoje svobode skupno s Srbi. Skupni odpor Hrvatov in Srbov, ki se danes po prvi strašni nevihti nadaljuje z enakim navdušenjem in zanosom, je najboljša jamstvo za skupno življenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslaviji. Angorski viri pripovedujejo, da se vstaška gesla ZAP (Živel Ante Pavelić) znamenjujejo z novo vero v ZJ (Živela Jugoslavija). Mi, ki iz dalje opazujemo silno borbo našega naroda, ki je ostal doma, da nam varuje zemljo, ki vse nas hrani, ne moremo kaj da ne bi poudarili eno zadovoljstvo — zadržilo, da bo skupnost trpljenja, muk in bolečin, skupnost bojev Srbov, Hrvatov in Slovencev v velikem odporu proti osišču, postavila nove temelje za bodočo nujno obnovitev Jugoslavije. O tem smo danes trdno prepričani, ker je jasno, da bo (Dalje na 4. strani)

Jetniki se ne bodo izmenjali

London, Anglija. — Izmenjave pohabljenih vojnih ujetnikov med Nemčijo in med Anglijo ne bo. Izvršiti bi se bila imela ta tork zjutraj, toda takorekoč v zadnjem trenutku je angleška vlada načrt preklicala ter dala izkrcati nemške ujetnike, ki so čakali v ladji na odhod.

Od ponedeljka opoldne pa skoraj celo noč ste bili angleška in nemška vlada po radio

v zvezi, da ste določili podrobnosti o plovbi obeh ladij preko angleškega Kanala; obe ladji, ena iz Anglije, druga od francoskega obrežja, bi imele odpluti istočasno in bi se za tisti čas nad Kanalom prekinila vojna. Slišali pa so Angleži po nemškem radio, da so vsa poročila o izmenjavi preuranjena, na kar je bila takoj vsa stvar preklicana, češ, da se na besedo Nemcev ni zanesti.

Slika kaže prizor, ko je ameriško-britanska delegacija prispela v Moskvo na konferenco s sovjetsko vlado. Od leve na desno: Lord Beaverbrook, načelnik britanske delegacije; Harriman, načelnik ameriške delegacije; Oumansky, ruski poslanik v Ameriki, in komisar Višinski.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izida vsak dan razen nedelj, ponedeljke in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za listro objavljajo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Usoda Slovencev brez Jugoslavije

Zdaj je dovolj jasno, da je bilo le počakati treba na nemški napad na Jugoslavijo in že se je kakor po šolskem primeru videlo, kaj vse pomeni usoda Srbov, Hrvatov in Slovencev brez Jugoslavije. Slovenci, izpostavljeni na skrajnem severnem in zapadnem oglu Jugoslavije in slovanstva nasploh, so se že v davnih časih morali boriti z močnejšimi in nasilnejšimi rodovi, v prvi vrsti z Germani in potem, v novejšem času Romani. Nacijsko-fašistični rasizem in njegov lažni in nečloveški nauk o razseljevanju malih narodov ali bolj pravilno, o neposrednem iztrebljenju malih narodov, ki jih je Previdnost postavila na težka pota človeštva, da varujejo civilizacijo in napredek, je polno zadel Slovence in njihovo civilizacijo, ki zanjo predstavnik slovenskega naroda v jugoslovanski vladi v Londonu g. dr. Miha Krek, z vso pravico pravi, da je med najvišjimi civilizacijami XIX. stoletja. "Slovenci kličejo na pomoč", je dejal g. dr. M. Krek, "treba jim je pomagati, sicer bodo izginili."

Ko je sovražnik napadel in osvojil Jugoslavijo, je takoj sklenil, da bo Slovincem odvzel vsako možnost i odpora i sporazuma. Najstrašnejšo in najbolj krvavo usodo je sovražnik pripravil slovenskemu narodu. Slovenijo so takoj razdelili med Nemčijo in Italijo. Vodja Slovencev, minister dr. Krek pravi, da so sklenili preseliti 283.000 Slovencev v Srbijo in na Hrvaško. Vse kaže, da bo narod, ki šteje poldrug milijon ljudi, uničen. Eno najstarejših in najbolj kulturnih katoliških središč, Škofja Loka, je uničeno. St. Vid, eno od središč slovenskega izobraževanja in vzgoje, so razpršili in opustili. Usoda Maribora je bila najstrašnejša. Tam je sovražnik ubijal, obešal, zapiral in podil vse kar je bilo slovenskega. Duhovništvo, slovensko duhovništvo, ki je bilo najvažnejša osnova slovenskega kulturnega in verskega življenja, osnova slovenske civilizacije, hodi strašni križevi pot, ki mu ni primere v zgodovini. Duhovnike so prisilili, da delajo in opravljajo najstrašnejša opravila, pretepajo jih, mučijo in silijo k težkemu delu pod surovim nadzorstvom. Slična usoda je zadela slovenski napredni življenj in cvet slovenske katoliške in svobodomiselnice inteligence. Navzlic temu kar javlja berlinski radio, s strašnim cinizmom, da "po iztrebljenju neodgovornih elementov v Sloveniji vlada mir", bodo glas dr. Kreka čuli vsi narodi, ki so dolžni priskočiti na pomoč narodu, ki si je v zadnjem delu svoje zgodovine zgradil resnično visoko in napredno civilizacijo.

Usoda Slovencev je najboljši zgled, da ne zanje, ne za Srbe in ne za Hrvate ni možnosti obstanka razen v skupnosti in skupnem življenju. Navzlic vsem notranjim težavam, ki jih je čisto naravno raztrgana Evropa povzročila tudi med nami, so Slovenci ter prav tako Srbi in Hrvati v Jugoslaviji našli možnosti za svoj razvoj in obstanek. Ko so jih razdvojili so takoj postali plen sovražnika, ki danes grozi, da bo uničil, kolikor že ni do sedaj, ne samo njihovo narodno in kulturno samobitnost, temveč dejansko ubija Srbe, Hrvate in Slovence, kar pomeni, da samo njih skupno življenje v Jugoslaviji more zagotoviti našemu narodu obstanek, razvoj in napredek na enem od najobčutljivejših položajev v Evropi in na svetu.

Dr. Miha Krek, podpredsednik Kraljeve vlade v Londonu in predstavnik slovenskega naroda je izjavil te dni, da je slovenski narod spričo Hitlerjevega ukaza "Gestapo"-u, naj uniči slovenski narod, v obupnem položaju.

Pripravlja se vse potrebno za nasilno preselitev 283.000 Slovencev v Srbijo in Hrvaško, je dejal dr. Krek. Preselitev so zasnovali za konec julija; 60.000 Slovencev so že pogнали iz njihovih lastnih hiš. Malone vse slovenske zdravnike, odvetnike in duhovnike so poslali v koncentracijske taborne. Njihove rodbe pa so z volovsko vprego poslali v Srbijo.

Cela mesta so izpraznjena, tako Maribor, Celje in Ptuj. Iz teh mest je "Gestapo" najprej pobral dečke in deklice, da jih porabi za prisilno delo.

Vse cerkve in vse knjižnice po vsej Sloveniji so zaprte, tisk je ustavljen. Duhovništvo, ki bi z drugim razumnostvom moglo prevzeti vodstvo odpora, je po koncentracijskih taboriščih. Od 474 duhovnikov mariborske škofije jih je 467 zaprtih; od 275, ki so jih prijeli v Ljubljani, je samo devetim uspelo, da so pobegnili.

Hitler ubija visoko kulturni evropski narod. Ubija ga danes, v dvajsetem stoletju. Poldrug milijon Slovencev strada in trpi zaradi podivjanosti osemdesetih milijonov Germanov. Slovenci umirajo in kličejo na pomoč!

IZ DEŽELE SONCA IN CVETJA

San Francisco, Calif.
Cenjeno uredništvo in čitatelji lista Amer. Slovenec. Zopet vam sporočam iz daljnega zapada nekaj novic. — Zadnje čase sem prejel par pism iz Minnesote in Wisconsin. Moj sorodnik mi pišejo in sporočajo, kako imajo deževno vreme in sploh nalive. Tukaj pa ni nič ne vemo od dežja. Vreme je zelo lepo že zadnja dva meseca in posebno prijetno za razne turiste, katerih je letos posebno veliko tukaj. — Ko stopam po mestu, vidim veliko avtomobilov po ulicah in ti avtomobili imajo licenčne tablice iz malo ne vseh držav naše velike Unije.

Naj tudi sporočam, da smo imeli zadnji teden v naši slovenski dvorani dva gosta. Ta dva sta dva potujoča moža, ki potujeta po Ameriki za združitev (federacijo) slovenskih društev. To sta Mr. John Germ, iz Pueblo, Colorado in Mr. Joe Zalar, iz Joliet, Illinois. Društvo St. Francis, KSKJ, je namreč imelo po seji pristo zabavo in za to priliko sta bila povabljeni tudi ta dva rojaka. — Rečem pa vam tam v Pueblo, Colorado, da ste lahko ponosni na vašega Johna Germa, ki zna tako lepo peti in zraven igrati na harmoniko. Glas ima pa tak, da bi skoro "bital" ves naš cerkveni pevski zbor. Veste, tudi mi pevci in pevke smo bili povabljeni in pa naš č. g. Rev. Vodusek, kakor tudi č. g. Rev. Gnidovec so prišli iz Rock Springsa, Wyo. — Prav lepa hvala odbojnikom in vsem članom društva St. Francis za povabilo, kajti smo se prav dobro zabavali. Kako bi se pa tudi ne. Mrs. Martin Govednik je spekla silno okusno potico, Mrs. Jerman je pa "pohanje" pripravila. Naše kranjske Katke in Miceke so dobre kuharice in če kdo ne veruje, pa naj kar pride sem k nam. Seveda, nam tudi kapljice in zmanjkalo.

Naj še povem, da je začela draginja na splošno pritiskati. Vse je strašno drago. Za nas ostarele ni nič dobrega, ker za delo nismo več sposobni. Kaj bi naj začeli?

Jaz rada prebiram novice in vesti od drugih krajev, še zlasti pa z Ely, Minnesota, pa tudi od Martina iz Pullmana v Chicagi. Žal mi je, ker se nisva mogla videti, ko se je zadnjič nahajal tukaj na obisku in se nič pogovoriti. Kakor sem razbrala iz njegovega dopisa v Amer. Slovenec, je bil zares blizu tukaj. Martin, več si videl ti Kalifornije, če tudi si bil le nekaj časa tukaj, kakor sem jo jaz, ki sem tukaj že nad 21 let.

Od tukaj so pa dopisniki v list zelo počasni. Vsak se izgovarja in vsak najde kak izgovor, še naš John Bartol nekaj štrajka, ne vem kaj naj to pomeni. — Naj za enkrat zadržim. Prav priščno pozdravljeni vsi znanici po Ameriki, zlasti pa vsi "šokci"!

Agnes (Rauh) Markovich

PISMO IZ DOMOVINE

Cleveland, O.

Mr. John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co. v Clevelandu, Ohio, je prejel od svojega brata Jožeta, ki je pri usmiljenih bratih v bolnišnici v Kandiji pri Novem mestu, pismo naslednje zanimive vsebine:

"Dragi brat! Danes, to je 7. julija sem z veseljem prejel Tvoje pismo. Pred par dnevi sem ga prejel od sestre in tudi časopise, A. D., ki so bili tiskani še marca meseca. Sploh nisem pričakoval, da bi še sedaj kaj dobil iz Amerike, ker je bilo rečeno, da ni poštne zveze z Ameriko.

Gotovo ste tam radovedni, kako se nam godi. Jaz se ne smem prav nič pritožiti. Ko so prvič prišli Nemci, to je bilo na veliki petek, sem bil na terasi, kjer sem pribral znamenje Rdečega križa, to je šest belih rjuh skupaj sešitih in 3 metre široko rdeče sukno počez. Tako so lahko videli, da je to bolnišnica.

Nemška letala so letela prav nizko. Potem so se obrnila in letala proti Bršlinu. Tam so neki pobalini začeli streljati nanje, zato so Nemci vrgli nekaj bomb na osnovno šolo, ker so naši municijo notri vozili, kar ni bilo pametno.

Na veliko nedeljo zjutraj po sv. maši je bilo pa polno vojaštva, tankov in avtov. Ustavil so se ravno pred kuhinjo. Jaz sem imel še note v rokah, zato je menda stopil k meni neki vojak in me vprašal, če znam igrati. Povem mu, da sem organist. Rekel je, da je tudi on organist. Šel je z menoj na kor, odprl sem mu harmonij in je res dobro igral.

Čez en teden so pa odšli in prišli so Italijani. S temi smo pa že kar domači. K meni večkrat pridejo, da jim kaj posodim, ker po trgovinah ni dobili, ker so že vse zaloge prodali.

li. Jih je veliko, pa denar imajo. Nečakni Mič in Pepca dobro tržita, čez 1000 dinarjev na dan. Pa sedaj dinar ne velja več, ker so v veljavi lire.

Tista Mima (doberdanček) že precej dobro govori italijansko. Vedno tam pri stojnici stoji ali pa sedi in klepeče; ima precej namazan jeziček. Naznaniti ti moram tudi, da sta šivilja Franca in perica Žefka obe umrli. Prva še spomlad, druga pa sedaj. Pri nas sta tudi v enem letu umrli dva samostanska brata. Aleš in Bogdan ...

NOVA KNJIGA O JUGOSLAVIJI

H. D. Harrison:

"Duša Jugoslavije"

Te dni je izšla v Londonu knjiga H. D. Harrisona z naslovom "Duša Jugoslavije". (The Soul of Yugoslavia by H. D. Harrison; Hodder & Stoughton, London, 1941).

H. D. Harrison je bil stiri- najst let dopisnik londonskega lista "News Chronicle" za Balkan. V času borb za konkordat je bil izgnan iz Beograda. Pri svojem dolgoletnem bivanju v Beogradu je prihajal v stik z vsemi jugoslovanskimi politikami. Z mnogimi od njih je bil osebni prijatelj. Njegova knjiga "The Soul of Yugoslavia" izvrstno in nepristransko razlaga zgodovino Jugoslavije od njenega nastanka do 27. marca letoš. V svoji knjigi podaja g. Harrison kratek pregled zgodovinskega razvoja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zelo nepristransko prikazuje notranje borbe našega naroda v naporih, da ustvari svoje edinstvo. S prijateljskimi čustvi opisuje običaje, narodne posebnosti in napredek naše i bogate i siromašne domovine, ki je tako živo pisana in prestra s tisočih domen in običajev svojega podeželja. Vsa slika Jugoslavije je podana in strnjena celoti iz katere se odraža pisateljeva ljubezen do našega ubogega naroda.

Angleški časnikar v začetku svoje knjige trdi, da 27. marc pomeni eno od najvažnejših prevesnic v zgodovini te vojne. Opisujejo osebe, ki so bile udeležene pri usodnih dogodkih 27. marca Harrison pravi, da je zadnjič videl generala Simovića na letališču v Zemunu, ko se mu je sedanji predsednik vlade zahvaljeval za dopise, ki jih je poslal iz Beograda v času borb za konkordat. Za generala Simovića pravi, da je pravi vzgled hrabrih, odločnih in vrlih mož, ki znajo voditi narod v odločilnih trenutkih. Izvrsten vojak, priljubljen in spoštovan pri svojih ljudeh, odlično vzgojen in načitan, je general Simović imel vedno prosto in neodvisno mišljenje o notranjih in o mednarodnih dogodkih in je tako čisto naravno, da je sam bil na čelu prevrata, ki naj bi osvobodil njegovo domovino in jo rešil pred tujim gospodstvom. General Simović je ustvaril jugoslovansko zračno silo boreč se z izredno omejenimi denarnimi sredstvi. Navzlic temu, da se je moral v prejšnjih časih pod neprijetnimi okolnostmi sporazumevati s francosko in angleško vlado o vprašanjih

zlaganja Jugoslavije s francoskimi in angleškimi letali, je z dušo in s telesom ostal zvest Veliki Britaniji in demokratski Franciji.

Pisec nadaljuje o sijajni potezi generala Simovića, ko je ponudil mesto v vladi iskrenemu in poštenemu voditelju hrvatskega naroda, dr. Vladimiru Mačeku. Poznavajoč neizpodbitne demokratske težnje dr. Mačeka, — pravi g. Harrison —, sem bil trdno prepričan, da so vse vesti, da dr. Maček razpravlja z Nemčijo o podpisovanju trojne pogodbe, bile navadna laž. Dr. Vladimir Maček je še prej, dokler je bil nasprotnik vlade, izjavljal, da je njegova želja, naj bi Hrvati bili v primeru vojne na strani Angležev in Francozov. Vse kar je bilo drugega v zvezi z dr. Mačekom, je bila samo plačana nemška propaganda. Samo dejstvo, da je dr. Maček sprejel podpredsedniško mesto v vladi generala Simovića, hoteč samo zagotovilo za nadaljevanje hrvatske samobitnosti in razglaš, ki ga je poslal vsem Hrvatom, naj se odzovejo vojaškim vpoklicem, najjasnejše dokazuje, da je vodja hrvatskega naroda bil pošten do Beograda in do Jugoslavije.

General Simović, nadaljuje pisatelj, je napravil najboljšo izbiro, ko je za podpredsednika vlade sprejel Slabodana Jovanovića, strokovnjaka za ustavno pravo v Jugoslaviji. Slabodan Jovanović je človek, ki uživa spoštovanje v vsej državi zaradi svoje značajnosti in politične odločnosti. On je bil eden prvih srbskih razumnikov, ki so uvideli važnost in potrebo odkritosrčnega sporazuma med Srbi in Hrvati. Prav tako je bilo primerno, da je v vlado prišel dr. Momčilo Ninčić kot zunanji minister.

Drugi ministri Simovićeve vlade, piše g. Harrison, predstavljajo poedine skupine jugoslovanskega narodnega življenja. Slovensko ljudsko stranko predstavlja minister dr. Krek, ki je pokazal mnogo odločnosti v političnih borbah. V vladi so predstavniki vseh srbskih strank. Prisotnost Bogoljuba Jevtića v vladi generala Simovića pomeni nadaljevanje odločne zunanje politike v smeri naslonitve na Anglijo. Bogoljub Jevtić je znan po svojem prijateljstvu do demokratske Francije in Anglije in kot nepomirljiv nasprotnik fašistične Italije. Drugi močni človek v vladi generala Simovića je dr. Milan Gavrilović, vodja kmetijske stranke in poslanik v Moskvi. On je uspel skleniti prijateljsko pogodbo med Rusijo in Jugoslavijo v času, ko je zverinsko nacijsko divjaštvo zasipalo z bombami nezavarovano mesto Beograd.

To so bili ljudje, pravi g. Harrison, ki so odločno in vdan podprli mladega Kralja Petra II. v najbolj žalostnih časih Jugoslavije. Sam Kralj Peter je bil veličasten. Nekaj višjega je v tem mladem Kralju, ki se je naučil v težki šoli viteštva, junaštva in poštenja. V njegovih žilah teče kri znamenitih in slavnih vladarskih rodbin. Po svojem očetu je iz angleško vlado o vprašanjih

(Dalje na 3 strani)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mrs. Josephine Budan v Chicagi

Chicago, Ill. — V ponedeljek je nas obiskala naša naročnica Mrs. Josephine Budan iz Stetsonville, Wis. Mudi se že več dni na obisku pri svojih sorodnikih in je bivala pri družini Mr. in Mrs. Anton Chuchnik v Cicero. Z njo je bila tudi Mrs. Chuchnik. Soproj Mr. John Budan je umrl lanskega leta. Skupaj sta bivala 41 let v Ameriki. Najprvo 14 let v Iowa, potem pa na farmah v Wisconsinu. Njen pokojni soprog je bil doma od Verduna pri Toplicah, ona pa je doma od Kostanjevice na Dolenjskem. Hvala za prijazen obisk in srečno pot nazaj v Wisconsin!

Bolnišnico je preimenovala

Cleveland, O.—Miss Florence Bricel iz Lakeland Blvd., članica Glasbene matice, ki je bila odpeljana v Mestno bolnišnico, je bila oni dan premeščena iz omenjene bolnišnice v Sunny Acres, Warrensville, O., kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Prosvetno gibanje na Gilbertu

Gilbert, Minn. — Pri nas ne spimo na prosvetnem polju. Te dni smo imeli zborovanje takozvanega "Council of Catholic Women" na katerem so bile izvoljene odbornice za tekočo sezono in sicer Mrs. John Veronice predsednica, Mrs. Frank Kariš tajnica in Mrs. Helen Suster blagajničarka. Klub ima svoje seje vsaki četrti četrtek v mesecu. Na sejah so vselej predavanja in razmotrivanja, ki jih po večini vodi č. g. Rev. Francis Schweiger. V takem klubu si članice bistre svojega duha.

Poroka

Cleveland, O. — Preteklo soboto 4. oktobra sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Mary Klopčič, hčerka Mr. in Mrs. Frank Klopčič iz Dibble Avenue in Mr. Albin Peeek. Poroka je bila s sv. mašo. — Obilo sreče in božjega blagoslova želi prijatelji novemu paru!

Od fare sv. Janeza Evang. v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Pri tukajšnji slovenski fari sv. Janeza Evangelista je pred kratkim nastopil službo pomožnega župnika Rev. John Knotek. Mladi duhovnik, ki je rodom Čeh, je prevzel mesto dosedanjega pomožnega župnika Rev. Louis F. Korena, ki je bil nedavno imenovan župnikom slovenske cerkve sv. Cirila in Metoda v Sheboyganu, Wis.

Jubilej

Milwaukee, Wis. — V krogu svojih prijateljev, ki so ji ma priredili prijetno presenečenje, sta slavila svoj 25 letni jubilej poroke tukaj dobro poznana Mr. in Mrs. Wenzel Kozmut, lastnika znanega pikniškega parka na West Allisu.

Napisal: Edgar Rice Burroughs

UŽALJENA

(303)

(Metropolitan Newspaper Service)

AS TARZEELA WATCHED HER RESCUER RISE, HER HEART THROBBED WITH SOMETHING MORE THAN ADMIRATION.

BUT INSTEAD OF PURSUING HER, HE WALKED AWAY, IMPULSIVELY SHE CALLED: "DON'T YOU WANT TO CAPTURE ME?"

WITHOUT TURNING, TARZAN ANSWERED: "I'VE MORE IMPORTANT BUSINESS NOW. I CAN CAPTURE YOU WHEN I WISH."

TARZEELA'S EYES BLAZED. "SO HE THINKS HE'S MY MASTER," SHE MUTTERED. "I'LL SHOW HIM!"

Ko je Tazzeela opazovala kako je njen rešitelj vstal, je občutila do njega več kot občudovanje.

Toda, namesto da bi ji sledil, se je obrnil v drugo stran. Neka notranja sila ji je velela, da je zaklicala: "Ali me neče vjeti?"

Ne da bi je obrnil, je Tarzan odgovoril: "Imam bolj važno opravilo sedaj. Tebe lahko vjamem kadar hočem."

V užaljenosti so se Tazzeeli zasvetile oči. "Tako, on meni, da je moj gospodar," je mrmrala; "mu že pokažem!"

LEP USPEH PROSLAVE

35 letnice Samostojnega podpornega društva Vitezi sv. Jurija v Waukeganu, Ill.

Kakor je bilo že na kratko poročano v tem listu o lepo uspeli proslavi društva Vitezov sv. Jurija zadnje nedelje v Waukeganu. Chicago, naj k temu dodam cel potek proslave.

Dasi je deževalo skoro prejšnji celi teden, tako je tudi v soboto večer lilo kako za stavo, je bilo nebo v nedeljo jutro čisto in toplo, sonce je z vso jesensko milino ogrevalo, kakor bi se tudi ono radovalo z Vitezi njihove 35 letnice.

Kmalu po deseti uri so se pričela zbirati domača društva z zastavami ter gostje iz bližnjih naselbin, da prisostvujejo in se veseli z Vitezi sv. Jurija današnjega dne — 35 letnice njih obstanke.

Ob 11. uri so se domača in tuja društva uvrstila v špalir med katerim so vkorakali naši slavljenjci Vitezi sv. Jurija v cerkev k službi božji. Pred njimi sta korakala botra novi zastavi, Mr. in Mrs. Frank Opeka, ki je nelsa na mali blazinici križ novi zastavi, katero je ob prihodu v cerkev slovesno blagoslovil domači pred. g. M. J. Hiti, s krasnim nagovorom ob pomenu nove zastave.

Nato je sledila slovesna sv. maša, kakor je bilo že zadnjič omenjeno. Rev. M. J. Butala, duh. vodja KSKJ in župnik slov. cerkve sv. Jožefa v Jolietu, je v lepih besedah govoril o sv. Juriju kot hrabremu vojščaku, ki je premagal, kakor pripoveduje legenda, sedem glavega zmaja, ki je ogrožal bil strah cele okolice.

Med sv. opravilom je jako lepo in dovršeno pel cerkveni zbor "Lira" latinsko mašo, pod spretnim vodstvom organista Mr. John Kovačiča.

Ob 1. popoldne se je pa pričel v cerkveni dvorani slavnostni banket, ki so ga pripravile spretno Waukegan-No. Chicaške kuharice. Najprej je predsednik društva Mr. Math Slana, Sr. pozdravil navzoče, nakar je domači pred. g. župnik M. J. Hiti opravil običajno molitev. Vrla dekleta so pričela donášati na mize jestvine, ki so bile zelo okusno pripravljene, katerih smo se lotili po vseh predpisih in paragrafi.

Ko je tako želoček dobil svoje, je predsednik Mr. Math Slana, Sr. otvoril govorniški program, ter v lepih besedah obrazložil ustanovitve in razvoj društva Vitezov sv. Jurija, nakar je izročil stoloravnateljstvo Mr. Joseph Zorc, ki je vodil cel program zelo mojstersko.

Prvi je bil predstavljen domači č. g. župnik Rev. M. J. Hiti, ki je najprej v angleščini pozdravil v imenu fare mestne uradnike, nato pa v slovenščini, ki je najprej častital društvu sv. Viteza k današnji slavnosti, obenem pozival društvenike naj bi pričeli uvajati mlajše člane, da se ne bo opustil stari običaji, da je društvo skozi vsa leta strážilo božji grob in prisostvovalo pri procesijah in paradah v svojih pestrih uniformah.

Nato je cerkveni pevski zbor "Lira" pod vodstvom Mr. John Kovačiča zapel nekaj slovenskih pesmi.

Mr. Frank Opeka, boter novi zastavi, je omenil, kako je bilo ob ustanovitvi in vzrok, da se je ustanovilo društvo Vitezi sv. Jurija.

Zatem je spregovoril Hon. Frank Wallin, župan mesta Waukegan, ki se je zelo laskavo izrazil o Slovencih, ter obenem častital društvu Vitezi sv. Jurija k današnji slavnosti.

Nato je zapela nekaj angleških pesmic Miss Geraldine Novak.

Hon. John P. Dromey, župan mesta North Chicago, je najprej povedal par šaljivih, nato se jako pohvalno izrazil o Slovencih, omenil je, da je Mr. Math Slana, Sr. najstarejši mestni uradnik, aldermansko službo opravlja že

nad sedem terminov in da je zelo vesten, kar je gotovo nam vsem v ponos.

Nato sta mali deklici Frances Hart in Martha June Svete zapeli nekaj slovenskih pesmic.

Mr. L. J. Wilmot, clerk of Lake County Circuit Court, je častital društvu Vitezi sv. Jurija k današnji slavnosti, ter želel veliko uspeha tudi v bodoče. Stoloravnatelj je nato predstavljal navzočim Mr. Math Slana, Jr. glav. blagajnika KSKJ iz Jolietu.

Nato je bil predstavljen tudi Mr. Louis Maley iz Naval Training Camp v Fort Sheridan. Mr. L. Maley je rodom iz Novega mesta, v Ameriko je prišel kot 12 letni deček in sicer v Pittsburgh, Pa. Sedaj je že 22 let pri marinarjih z naslovom Chief Gunner Mate. Letos je mislil stopiti v pokoj, pa radi nevarnosti, ki preti Ameriki, bo moral ostati dokler so črni oblaki nad nami.

Zatem je zapela Miss Valentine Umek nekaj angleških pesmi. Miss Umek je izborna sopranolistinja, ki poje zelo dovršeno.

Rev. Francis T. Pribyl, pomožni župnik slov. župnije Matere Božje v Waukeganu omenja, da je vesel ko more častitati društvu k današnji slavnosti, ter jim želi še veliko napredka. Častital je društvu in jim želel mnogo uspeha tudi Mr. Albin Zakrajšek iz Chicago v imenu Amerikanskega Slovence, Novega Sveta in Tiskovne družbe Edinost.

Nato so otroci šole Matere Božje predstavljali mlade vojaške ter peli: Mi smo vojaki korenjaki itd.

Zatem je bil predstavljen Rev. M. J. Butala, župnik sv. Jožefa v Jolietu in bivši župnik Matere Božje v Waukeganu, ki je povedal, da ima še preveč prijetnih spominov na društvo Vitezi sv. Jurija kot bivši župnik, kako mu je bilo društvo draga roka, bodisi pri popravah okrog župnišča ali barvanju, vedno mu je bilo društvo na razpolago. Enako pri izpolnjevanju verskih dolžnosti. Omenil je, da bi Vitezi sv. Jurija bili marsikateremu kat. društvu za zgled.

Zatem so bili predstavljeni uradniki lokalnih društev, ki so častitali Vitezo sv. Jurija k današnji slavnosti.

Za društvo sv. Jožefa, KSKJ, Mr. John Miks; za društvo sv. Ane, KSKJ, Mrs. Frances Furler; za društvo Marije Pomagaj, KSKJ, Mrs. Johana Keber in za društvo Katol. Borštarnjev Mr. Andrew Ogrin.

Stoloravnatelj Mr. Joseph Zorc se je v imenu društva še enkrat zahvalil vsem udeležencem in gostom za njih poset, nato pa govorniški program zaključil.

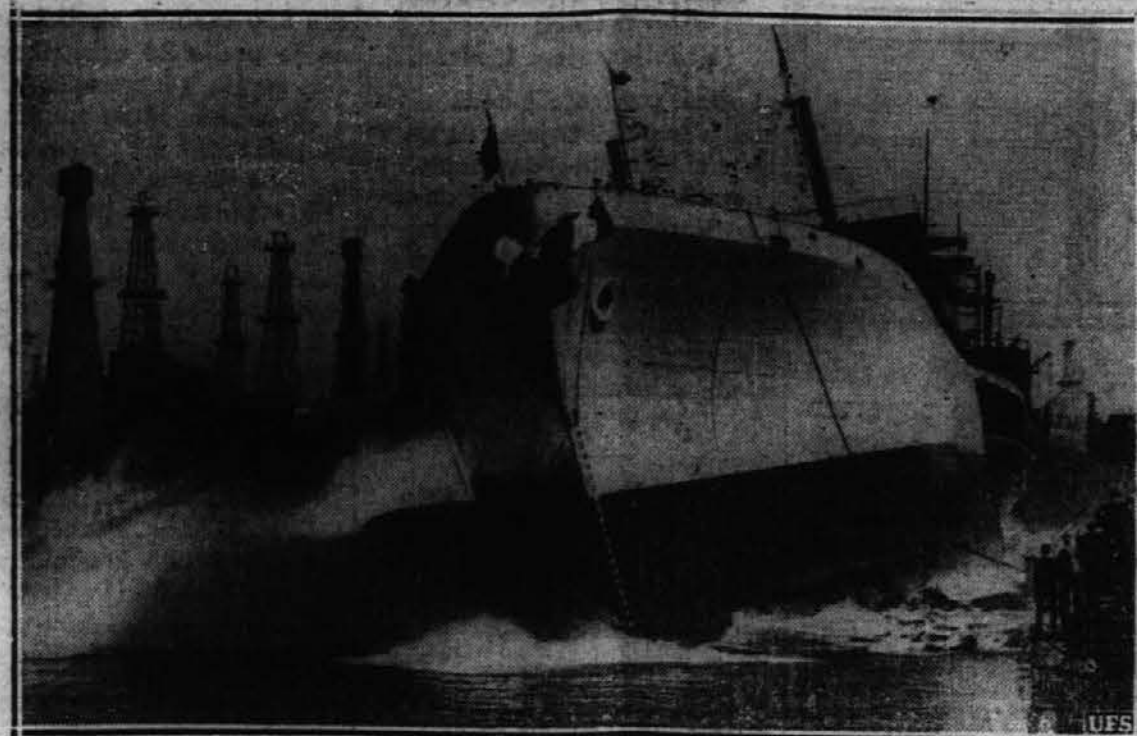
Na programu sta bila tudi mlada Stanley Gregorin in Rudy Pugel iz Milwaukee, Wis., ki bi igrala na harmonike, toda se jima je pokvaril obroč na avtomobilu, prišla sta ravno, ko je bil govorniški program zaključen.

Po programu so nekateri šli na svoje domove, drugi pa v priložne na čašo piva. Pridružila sta se nam tudi ravno došla Stanley Gregorin in Rudy Pugel iz Milwaukee ter raztegnila svoje harmonike in kot da bi hotela zamujeno nadomestiti, igrala starokrajške polke in valčke, ostali so se jima pridružili s petjem, toda jih je kmalu premagalo ter se pričeli vrtiti po taktu godbe.

Zvečer ob 8. uri se je pričel v obeh dvoranah ples in zabava, kjer so se potem navzoči zabavali ob zvokih harmonike.

Cela prireditve je izpadla sijajno in društvu Vitezi sv. Jurija je častitati k tako lepo izpeljanemu programu. Samo eno smo pogrešali, kar bi pa tudi povzdignilo proslavo, namreč

ŠE ENA LADJA SPLAVALA

Med številnimi novimi ladjami, ki so bile nedavno spuščene v enem dnevu na vodo, je bila "Alcoa Polaris", ki je zdrčala v morje v Long Beach, Cal., in sicer na nenavaden način, namreč postrani.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

PODJETNA DEČKA

Chicago, Ill. — Dva brata, James in Frank Butcher, stara 9 in 8 let, sta si privoščila svoj prvo "good time." Nekje sta ukradla avto in se veselo odpeljala z njim. Dasi pa ni nobeden od njiju še nikdar prej vozil avtomobila, sta prevozila povsem srečno 15 milj, dokler jima ni v Willow Springsu zmanjkalo gasolina. Tam ju je nato policija vzel v oskrbo.

FRANCOZI BODO LETOS ZMRZOVALI

Pariz, Francija. — Tukajšnje prebivalstvo bo letošnje zimo skrajno bridko občutilo, kajti količina premoga, ki jo bo dobilo, skoraj osembe ni vredna. Kot se je izračunalo, bo dobila družina treh ali manj oseb 60 funtov premoga in s tem bo morala izhajati — do konca letošnjega leta; večje družine bodo dobile malenkost več. Kako bo po Novem letu, pa se sploh še ne ve.

NAZIJU PREGNALI REDOVNIKE IZ OPATJE

London. — (ONA) — Nazijske čete so nedavno pogonale redovnike iz opatije Clervaux v Luxemburški. Tako je poročala belgijska vlada v Londonu. Z nasiljem in grožnjami so jih prisilili, da so jim izročili vse zlate in srebrne cerkvene posode in sploh vso vrednost. Nazadnje so jim dali eno uro časa, da so zbrali svoje reči v culo, jih naložili na buse ter z oboroženim spremstvom jih odpeljali do mesta Bastogne v Belgiji, kjer so jih izložili z busov. Sedaj ti redovniki hodijo po Belgiji od hiše do hiše in se živijo od miloščine.

POLJAKI SE BORE NA VZHODU

London. — (ONA) — Poljska vlada v Londonu objavlja, da je bil general Sir Archibald Wavell odlikovan s poljskim vojaškim križem "Virtutu Mi-

naše Jurjovce v svojih uniformah.

Društvo sv. Jurija ima precej pestro zgodovino. Od vseh, ki so bili na ustanovni seji, sta samo še dva pri društvu, Mr. Grear in Mr. Šibenik, drugi so društvo opustili, umrli ali se pa preselili drugam. Danes šteje društvo 50 članov ter ima \$7.116.00 v blagajni. Plačuje bolnišnico in smrtno podporo ter rado daruje v blage namene. Sedanjí predsednik Mr. Math Slana, Sr. je bil s prvim oktobrom upokojen iz Wire Mill Co., kjer je dolgo vrsto let bil uslužben.

Tako nekako se je vrnila 35 letnica Samostojnega podpornega društva Vitezi sv. Jurija zadnje nedelje v Waukegan-North Chicago.

Zivela zavedna Waukegan-No. Chicaška naselbina!

litari". Omenjeni general je poveljeval poljski Karpatski brigadi na srednjem vzhodu. — Poljski ministerski predsednik general Sikorski je nagovoril poljsko motorizirano topništvo na Škotskem in razkril, da je bila poljska brigada, ki se bori na fronti na srednjem vzhodu pri zadnjih bojih zelo aktivna.

POSTAVA SE MORA IZPOLNJEVATI

(PPB) — (S. B.) — Iz Prage se poroča, kako je neki češki policijski nameščenec presegel skupino Čehov zaradi napisa, ki se je čez noč pojavil na neki hiši in se je glasil v češkem jeziku, "Naj Hitler pogine!" — Nameščenec se je postavil pred nje, ki so zijali v napis in jim prav resno rekli: "Mar ne veste, da po postavi morajo biti vsi napisi v protektoratu napisani najprej v nemščini?"

SABOTAŽA SE ŠIRI

(CP). — (S. B.) — Iz Prage se poroča, da je prometno ministrstvo obljubilo 30.000 kron (okoli \$1.000) nagrade temu, ki bi našel tega, ki je prerezal telefonski in brzojavni kabel blizu Stamerice v okraju Lipnik.

Sabotažni napadi na vlake, železniške proge, skladišča in druga važna poslopja se večajo iz dneva v dna. Število policijskih psov, ki stražijo želez-

niške proge, se je zelo številno povečalo.

POSTENO SO JIH PREPLAŠILI

New York, N. Y. — Organizacija "Fight for Freedom," ki vodi propagando za vojno, je imela v nedeljo zvečer v Madison Square Garden svoje zborovanje, pri katerem se je poslužila svojevrstnega trika, da predloži ljudem nevarnost, ki jim baje preti od Hitlerja. Kar nenadno so ugasile luči, istočasno pa so pričele piskati sirene, ropotati aeroplani in pokati bombe. Kmalu pa je truš ušihnil, luči so se prižgale in bilo je zopet vse normalno. Hrup je bil povzročen z rekordnimi instrumenti, a je kljub temu spravil ljudi v nemali strah.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCE"

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani.)

rodu Karadjordjevičev, ki so se stoletja borili za osvoboditev svoje domovine izpod tujege jarma. Njegovi predniki so bili tudi črnogorske krvi, naroda, ki je dal svetu kneza, filozofa in pesnika Njegoša. Mati prihaja iz iste rodovine kot angleška kraljeva hiša. Kralj Peter je visok po postavi in olikan mladenič z značilnimi potezami. V svojem značaju združuje močno voljo svojega četa in filozofske modrost svojega deda Petra I., ki je v Zenevi prevajal knjigo Stuart Miles-a o svobodi. Največje odlike mladega Kralja so odločnost, občutek za odgovornost in dolžnosti in veliko spoštovanje do bližnjega. On je trdno odločen, da izpolni vse svoje obveze do naroda. Mladi Kralj je s svojo vzgojo vezan na Anglijo in na temelje njene moralne in politične tradicije.

Jugoslavijo so postavili pred usodno izbiro in razpotje, pravi pisatelj. Jugoslavija je hotela mir, pa so ji ga odrekli in vzeli. Nekateri, ki so vodili Jugoslavijo pred 27. marcem, so po vsaki ceni hoteli, da se ne bi ravnala po svojih izročilih in po svoji svobodni odločitvi. Toda narod, zavedajoč se svoje usode, je izbral, zedinjen s svojim Kraljem in z narodno vlado svojo pravo pot in svojo pravo bodočnost. Kadar se bo ta bodočnost uresničila, mi v Angliji ne smemo pozabiti žrtv, ki jih je ta junaki narod žrtvoval in trpljenje, ki je skozenj šel, da odgovori klicu svoje vesti. Cena, ki jo je ta narod plačal, je bila strašna. Mi Angleži moramo storiti se kar je mogoče, da bo jugoslovanski narod za svoje muke in trpljenje pravično plačan. (JCO)

ZLOČINI DIVJIH LOVCEV

(Konec)

Lovska strast pa je zapeljala tudi že marsikatega lovca, da je več ali manj pokrivilovolil. Najrajši se je to zgodilo pri lovih na divje peteline, na srnjake ali pa gamsa. Ta vražji divji petelin je pel le vprav na meji ali malo čez mejo. Včasih v tem, druždi spet v sosednem lovišču. Nu, in če ni prišel petelin ali srnjak sam, ga je mladi lovec pač prenesel.

Čisto drug pojav pa je ono krivolovstvo, ki se tako bujno razvija v zadnjih letih, posebno v naših nižinskih loviščih. Pa tudi med temi sta dva različna tipa. Prvi so zanjkarji. To so navadno temni tipi, delomrzneži, ki gledajo, kako bi lahko kaj ukradli. Hodijo po gozdovih in nastavlajo na stotine zank. Karkoli ujamejo, jim je dobrodošlo. Največ polove zajcev, jezebe, gozdnih jerebov in tudi marsikatero srno uplenijo. Vse to pa gre za denar, navadno v mesto. Za lovljenje rib jim je najljubše sredstvo dinamit, če ni tega, je pa dobra tudi pločevinasta škatla, napolnjena s karbidom.

Najnevarnejši pa so tisti, ki mislijo, da je lov privilegij gotovih stanov in so dobili vpogled v lov pri slabih lovcih, namreč pri takih, ki se poslužujejo sicer dovoljenih, toda neprimernih načinov lova. Take vrste lova so na primer množinsko pobijanje srn na brakadah, kjer odpove vsa lovška etika. Gonjač, ki je to videl na lovu, pride domov ali v kak drugi kraj, kjer je dosti divjadi. Tam pripoveduje prijateljem o uspešnem pobijanju. Takoj se znajde družba navadno mlajših ljudi, ki so iz zavisti željni poskusiti kaj podobnega. Domišljujejo si, če uplenijo divjad, da so že lovci in junaki. Kako so uplenili, to je postranska reč. Vsi so prepričani, da je mnogo krvi slast lova. V njihovem početju jih podpihuje v mnogih primerih tudi politična ali stanovska strast.

Pogovarjajo se ljudje: "Kako pridemo do tega, da v naše gozdove in na naša polja hodijo meščani, ali ljudje iz sosednjih vasi, ali kakršnakoli tako imenovana gospoda, ki strelja naše zajce in srne in jih celo prodaja in uživa?" Taki pogovori pač ne glede na to, da lovski zakupnik drago plačuje lovišča in da ima od tega dohodke vsak občan, izredno slabo upliva na ljudstvo. V lovskem pazniku, ki je iz drugega kraja, vidijo zakletega sovražnika; če je domačin, pa iz-

dajalca vaščanov, in nič slajšega ni, kakor če morejo lovskemu pazniku škodovati, ali ga celo uničiti. Takim divjim lovci, ki so v mnogih primerih tudi sadisti, ugaja celo uničenje divjadi, češ: naj trpi, saj je lovčeva last! Tak primer se je zgodil pred leti v Begunjah na Notranjskem. Lovci tatovi so pobili in polovili v zanke več srn v lovišču Ravniku. V izzivanje zakupnika lova, ki je domačin in zelo naklonjen vsem občanom, so pred jutrnjo mašo pred farno cerkev postavili majhno, kakor božično drevesce pripravljeno smrečico, na kateri so visele nožice sedmih, večinoma še nedoraslih srn. To so storili očitno zaradi tega, ker niso dobili lovišča v zakup. Lahko si mislimo, kako bi taki ljudje gospodarili kot zakupniki lova!

Če pregledamo vse zasledene lovške tatvine, odnosno krivolovstva v zadnji dobi, bomo videli, da so bili najkrutejši prav tisti divji lovci, ki so lovili srne. Še pri vsakem drugem krivolovstvu, kjer je bil motiv kaj drugega kakor dobičkaželjnost ali uničevanje tuje lastnine, se je skušal divji lovec prikriti. Le pri lovih na srnjad, kjer ne gledajo ne na spol, ne na starost, in je tudi vseeno, ali ubije podivjanec brejo žival, so lovski tatovi takoj pripravljeni streljati tudi na ljudi in se tudi smrtno maščevati. To ima izvor pač v tem, ker hrepenenje po množinskem pobijanju, kjer ne prihaja v poštev lovška spretnost, posurovi človeka. Čudno je pa tudi, da se ljudem sicer gabi meso brejih živali, le pri srnjadi jim je vseeno, kdaj je ustreljena...

Zdaj si pa zamislimo, da bi bil lov naenkrat prost ali vsaj deloma prost in bi vsako lahko hodil s puško in streljal po mili volji: ali bi sodišča imela časa še za kaj drugega kakor za raziskavanje napadov in medsebojno preganjanje oboroženih ljudi? Prav po zadnjih primerih na Dolenskem dovolj dobro vidimo, kam vodi hujskanje proti lovstvu.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P.M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

Jacob Gerend Furniture Co.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovence"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nad vse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, **50c** stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovence" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjo Zlato knjigo, obe za samo **75c**

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

"Ker je okradel svojega očeta in mu najbrž zažgal žago."

"In kdo je ubil Bianco?"

"Grčarica. Izkoristila je dvakrat lepo priložnost, ko je morala vreči sum ali na njenega moža, ali pa na Tončeta."

"Precej daleč segate, gospod Boltežar. Tudi jaz sem šele počasi po gospodični Grubelnikovi prišel do mnenja, da je Tonče umoril Bianco."

"Ali tudi Grubelnikova misli tako?"

"Da."

"Strela, tedaj morava paziti; kajti ona je razumna."

Preslišal sem te besede, ki so bile prav malo laskave zame; bil sem le preveč vesel, če je hvalil kdo Eriko.

Boltežar je zamišljeno rila sem in tja. Nazadnje je rekel:

"V Svetnem pismu je zapisano: Naše znanje so drobci. To je prečudno res! No, pojdite po svoji sledi, jaz pojdem po svoji. Kar pa se tiče gospoda Tima, sem najprej napisal pismo gospodični Emiliji. Prosim, presodite!"

Pomolil mi je veliko pismo:

"Velečenjena gospodična!"

Sum, katerega sem gojil v svoji uradni lastnosti in po svojem poklicu nasproti gospodu Maksu Timu, se, kakor se zdi, ni potrdil. Zato vam moram o tem hitro sporočiti in obenem kot poštenjak izreči obžalovanje, če sem vam z ozirom na vašega gospoda ženina povzročil kakšne neprilike.

Vaš udani

Boltežar, uradni predstojnik."

"No?" je vprašal, željen moje sodbe.

"Dobro!" sem rekel. "Prav dobro!"

"Se danes odpošljem."

Ta razgovor sva imela v moji poletni senčnici. Tedaj je prišel mimo vrtnega plota pismoša.

"Dober dan, gospod Hubert. Ali veste, kje je vaš Tim? V Bremenu. Drugi teden se s parnikom popelje proti Ameriki."

"Kako pa veste to?"

"Na tej-le dopisnici piše, ki vam jo nesem."

Izročil mi je čez plot dopisnico in jaz sem mu vesel dal napitnino.

"Tim je pisal?" je radovedno vprašal Boltežar. Prebral sem mu dopisnico:

"Velepoštovani milostljivi gospod!"

Evrope sem sit. V starem svetu imam preveč slabihkušenj. In tako sem stopil v službo kot namestnik višjega natakarja na enem največjih Lloydovih parnikov in mislim, da že prihodnji teden odpotujem v Ameriko. V čast mi je, da vam pred svojim odhodom pošljem najudanejšo pozdrave.

Maks Tim, Za vodo št. 25."

Tim, kolikor ga je bilo! Napihnen, toda zvest fant. Pismoša je prežal pri plotu, kaj porečem k tej dopisnici; rekel pa nisem prav nič, temveč sem odšel z gospodom Boltežarjem dalje po vrtu.

"Strela!" je rekel. "Ker vem za naslov, moram poslati tudi gospodu Timu častno izjavo. Kočljiva stvar — toda ne kaže mi nič drugega! Saj sem vedno trdil: vsa-

kemu človeku se kdaj primeri, da se zaleti; toda potem mora biti toliko pogumen in reči: "Ah kaj! Zal mi je, bile so samo čenče, kar sem govoril, prosim, oprostite mi!"

"Izvrstno, gospod Boltežar! Tako govori poštenjak!"

Šel je po koncu poleg mene.

"Ali naj gospodični Emiliji pripišem naslov na gospoda Tima?"

"Da, storite to!"

Na mizi v vrtu je napisal svojemu pismu dostavek:

"Ravnokar sem izvedel po gospodu Hubertu naslov vašega gospoda ženina: Bremen, Za vodo 25. Žalibog namerava že drugi teden odpotovati v Ameriko. Hitite torej! Če vam morem biti s čim v pomoč, me bo zelo veselilo."

Boltežar."

Pismo pa je bilo odveč. Po poti gori sta prifrfoleli dve postavi, dvojčki od "Grozda". Takoj sem presodil položaj: prva bo Milčka, ki ji je po klepetavem pismu najbrž že kaj priletelo na uho o vse bini na dopisnici, in sedaj je z napetimi jadrji jadrila k meni, za njo pa je dirjala cvileča Malčka, ki je hotela pridržati sestro, naj se nikar ne spravlja v sramoto.

Milčka je bila pred Malčko dobrih 300 m in ni slišala njenih pojemajočih in obupnih klicev. Povedal sem Boltežarju, kar se mi je dozdevalo.

"Seveda!" je prikimal bolno zamišljen.

"Kdo bi si bil to mislil! Ena teh dveh nori za možem! K sreči, da je to Milčka! Pravzaprav me je vedno vlekle k Malčki."

Nisem utegnil, da bi premišljeval, kako se pri priložnosti more hliniti celo tak mož, kakršen je bil Boltežar; kajti Milčka je stala že pred nama. Zavila je na vrt in naravnost k meni.

"Kje je? Kje je? Dajte mi dopisnico!"

Bilo je mučno. Pismoša je iztegoval svoj vrat čez plot, kakor star gosak. Padovka je stala pred pragom in upirala roke nad svojim podpasanim krilom in bila videti kot najbolj razsrjena in tršasta podoba pravne ogorčenosti.

Izpregovoril sem prijazno, kolikor sem mogel, da bi pomiril to razdivjano golobico.

Ni me slišala. Polna sovraštva je pokazala na Boltežarja.

"Ta je zopet tukaj — ta! Zabavljivec, slepar —"

"Ženska, kaj pa se drznete?"

Gospod Boltežar je rjul. Tedaj sem začel rjuti tudi jaz.

"Tukaj sem jaz gospodar! Padovka — poberite se na delo v hišo! — In vi, pismoša, pojdite svojo pot! Tu nimate ničesar več iskati! In vas, gospoda, prosim, pojdite z menoj v hišo!"

Kakor da bi vrgel kamen v vodo! Padovka ni šla, pismoša ni šel, "gospoda" ni šla za menoj. Nasprotno pa je prifrfolela na vrt Malčka.

"Milčka! Milčka!" je cvilila. "Kaj pa ti pade v glavo? Tečeš k gospodu — k gospodu — o sveta nebesa — gospod Boltežar je tudi tukaj!"

IZ ZASUŽNJENE DOMO-

VINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

skupno trpljenje navdalo narod z istimi težnjami in da se bo na skupnih domenah in skupnih težnjah preiskušane-ga naroda morala ostvariti enakopravna in svobodna skupnost napoda, ki danes pod skupnim sovražnikom postavlja temelje za svojo skupno usodo v jutrišnji Evropi.

R.

Upori v Jugoslaviji ...

Budimpešta, 27. septembra. — Po najnovejših vesteh so nemški bombniki popolnoma porušili Užice pri zadnjih bojih s četniki. Tisk poroča o obcroženih spopadih v Srbiji, ki je do njih prišlo, ko je Nemčija poslala v Srbijo dve diviziji, da pomaga oblastem. Poročila govore tudi o uporih, v katerih je padlo najmanj 360 oseb.

Nemški "Stuka" bombniki so napadli Užice, srbsko politično in umsko središče, dečim se je okrog Doboja bila tri-

dnevna borba, v kateri je padlo 320 oseb. V okolici Rožanca je padlo 26 upornikov, dočim so jih 14 ustrelili.

Po vesteh, ki od raznih strani prihajajo v Budimpešto, so nemška "Stuka" letala in nemško topništvo popolnoma uničili Užice z namenom, da razbijejo središče četniškega delovanja. Užice, znamenito prosvetno središče, leži na gozdni planoti v hribih. Malone v vsaki jugoslovanski vladi je bilo po nekoliko Užičanov.

O tridnevni borbi v okolici Doboja je poročal tudi zagrebški "Novi List". Poročilo pravi, da se je borba končala s 300 mrtvimi uporniki in da je dvajset hrvatskih vojakov padlo v bojih. Izhoda borbe list ni objavil.

Defense Savings Bonds, Series E, are available in denominations as low as \$25, maturity value, the cost of which is \$18.75. Ownership of Series E Bonds is limited to \$5,000 maturity value of Bonds issued in any one calendar year.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapsch.
Crested Butte, — Martin Teich.
Denver, — G. Pavlakovich.
Leadville, — Miss Mary Klun.
Pueblo, — Josephine Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — Mary Fajfar.
Bradley, — Math Stefanič.
Chicago, — Jozef Fajfar.
Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
La Salle, — Anton Strukel.
North-Chicago-Waukegan, — Gabriel Drašler, Andrew Košir in Mrs. Jennie Keber.
Oglesby, — Frank Jerin.
Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
Pullman, — Martin Golobich.
Standard, Granville, — Joseph Bragar.
So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Germek, Mrs. Agnes Mahovich.

INDIANA:

Indianapolis, — Mrs. Mary Kronoshek.
Whiting, Ind., — Miss Kathie Triller.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec.
Frontenac, — Anton Drenik.
Kansas City, — Peter Majerle in Joseph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmek, — Mrs. J. Hribljan.
Detroit, — Steve Ponočnik.
Harrieta, Boon, Cadillac in okolica, — Mark Badovinac.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Iron Mountain, — Frank Richter.
Manistique, — Anton Krasovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Blwabik, — Mrs. Mary Delak.
Chisholm, — Frank Laurich.
Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
Eveleth, — John Strah in Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Učar.
Greaney, — Katarina Kochevar.
Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
Keweenaw, — Mary Kolar.
Lenneth in Spruce Location, — Anton Pene.
New Duluth, — M. Spehar.
McKinley, — A. Heglar.
Rice, — Rev. John Trobec.
Sauk Rapids, — John Burgstaler.
Soudan, — Frances Loushin.
Virginia, — Angela Schneller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze.

OHIO:

Bedford, — Frank Stavec.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Z. Collinwood, St. Clair pri Sv. Vidu in okolica, Euclid in

Nottingham je zastopnica Mrs. Margaret Poznič. — Za Newburgh in okolica Mr. J. Resnik. Rt. Rev. J. J. Oman in Anna Gliha.

Conneaut, — Angela Berus.
Lorain, — Justina Paul.
Girard, Niles, Youngstown in vsa okolica, — John Dolžič.
Petersburg, — Mary Ohlin.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich.
Beading, — Nikolaj Simonich.
Bessemer, Universal in okolica, — Frank Kokal.
Bradock, — Joseph Lesjak.
Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Beading in Sygan, — Mary Usenichnik, Bulger, — S. Jenko.
Burgettstown, — John Pintar.
Cairnbrook, — Angela Statkovič.
Farrell, — Anna Lumpert.
Forest City, — Mrs. Mary Grum.
Homer City, — Pavel Novosel.
Houston, — Michael Tomšič.
Imperial, — John Jamnik.
Johnstown, Conemaugh in okolica, — Matt Klutčevič.
Lawrence, — Carolina Rosman.
Pittsburgh, — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadomč.
Steelton, — Doroteja Dermes.
Strabane, Canonsburg in okolica, — Anton Tomšič.
Moon Run, — Jacob Drašler.
Olyphant, — Mary Zore.
St. Marys, — M. Aufderklam.
Vanding, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Jos. Rakovec.
Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee in West Allis, — Mrs. Rose Dečlan.
Sheboygan, — John Udovich, in Marie Prislund, Johana Mohar.
Willard, — Frank Perovšek in Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konšt. Podlesnik.
Rock Springs, — Ursula Ivsek.

MISSOURI:

Harviel, Neelyville, Naylor in Poplar Bluff, — John Breznik.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Martin Horvath.
Little Falls, N. Y. — Amalia Furlan.
Brooklyn in New York, N. Y. — Anton Anžlovar.
Oregon City, Ore. — Mrs. Mary Polajnar.
Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
Renton, Wash. — Thomas Rihter.
Helper, Utah, — A. Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.

Pisano polje

J. M. Trunk:

Zakonitega stališča tista mala revolucija v Beogradu proti podpisu prejšnje vlade ne izpremeni. Najmanj pa izpremeni tega stališča kako roparsko postopanje, za kakršno se mora napad na Jugoslavijo označiti. Zato prizna tudi naša amerikanska vlada Simovičevu vlado, ne morda kakega Paveliča v Zagrebu, niti ne bo naša vlada priznala kakega Nedića kot vlado v Beogradu, ako je Nedić neko vlado osnoval. Postavmo je dr. Subašič hrvaški ban. Dr. Subašič je nečavno od tega prišel sem v Ameriko prav v naše glavno mesto Washington, kjer je bil neki sprejem, kakor je pač navada. Menda bo ban obiskal nekaj hrvaških naselbin in se potem nastanil za časa vojske v Kanadi.

Pojavljati se utegnejo vrlo zanimivi prizori. V nekem listu vidim, da Hrvatje poudarjajo svojo udanost do Amerike. To bi bilo povsem v redu. Ampak naša Amerika se drži zakonitega bana, najmanj mnogo Hrvatov pa se nagiba proti Paveliču, kar pomeni, da ne pozna dr. Subašiča. Bi bila res čudna udanost do Amerike.

Kako utegne biti v naselbinah, ako pride tja dr. Subašič? Na kateri nogi bodo stali Hrvatje? Vidim le, da nekateri vsaj stojijo na nogi, ki hodi proti Paveliču. Dobra in lepa je svoboda, da se lahko kdo odloči sem ali tja, ampak v realnem življenju je taka svoboda pogostoma manj dobra in manj lepa in lahko tudi pogubna.

Arthur Bliss Lane je bil amerikanski zastopnik v Beogradu, ko je prišlo do napada. Piše o dogodkih pred in med napadom. Kak diplomat mora biti skrben bolj kakor kak zaseben poročevalec. Lane omenja, da je bilo dosti navadnega in uradnega nemškega rupanja. Celo po hišah tujih diplomatskih zastopnikov so kradli kakor srake. Ze 1. 1917

— Ali ste že kaj prispevali za ubogo trpečo staro domovino? Ako še ne, položite čimprej mal dar, domovini na altar!

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ure od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Moderne plinske peči nudijo tri vrste prihranke

1. Prihranijo na živilu
2. Prihranijo na času
3. Prihranijo na denarju

ZDAJ — Stane manj, da se bolje kuha!

Na tisoče čičastih gospodinj ugotavlja, da je lahko kuhati boljše z modernimi plinskimi pečmi — vendar v resnici stane manj. Dejstvo je, da so moderne plinske peči enako varčne, kakor so krasne. Vsak del je namenjen za varčevanje z živili ... časom ... denarjem ...

Na živilih prihranite z moderno plinsko pečjo zato, ker peč, v kateri je vročina točno kontrolirana, kuha meso po načinu nižje temperature, kar zmanjša krčenje mesa. Prihranite na času, ker avtomatične kontrole opravijo večino dela ... ker večja hitrost pri kuhanju pripomore, da se stvari izvrše bolj hitro. In prihranite tudi na denarju, ker moderna plinska peč stane manj, ko jo kupite, stane manj, ko jo rabite.

UGODEN POPUST ZA VAŠO STARO PEČ
LAHKA MESEČNA PLAČILA

Razveselila vas bo njena lepota in okusni obedi, ki jih pripravite tako lahko s to

UNIVERSAL
moderno plinsko pečjo

Ima predalni brezdimni pražilec • Porcelansko prevlečena 16 inčev peč • Stročje samoprižigajoči gorilci na vrhu • Avtomatična kontrola za vročino v peči • Kazalec minut • Dva predala na valjarje in krogljice.

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENE

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois